Ն. 4268 1880 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 25 ՇԻՄԱՍ. ԵՐՄԻՆՃԻ ՍԼՆԷ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 6 ՓԵՏՐՎԱՐ ՇԻՄԱՍ. Ն. 4268

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին

Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, » 5
Իւչ » » 2 ½

Թաշրալար իչին

Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ, » 6
Իւչ այ, » 3

Բոլթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէթալիք

Անատոլուի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

1297 ՍԷՖԷՐ 20 — 1296 ԴԵԿԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 20

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սը թերը 3 ղ
Իքինճի » » » 2
Իւչիւնճիւ » » » 1 »

Իլանսըրասընա զօնուլմասան իլա նաթ ու իխթարաթըն սոնթերը 5 ղ

Մէքթուպլար Կ. Ց. Փանոսեան իս մինէ եազըլըր։

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնչ չէնպիհ-պազարընտա Իրսի խա նընտա Ն. 41։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պու քէրրէ ումում ասաքիրի Ճահանէյի թալթիֆ էյլէմէք իւզրէ, թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն աթիտէքի թէլէկրաֆնամէյի հիւմաեուն սուրէթի հէր թարաֆա քէշիտէ պույրուլմուշ օլտուղունտան, այնէն նագլ ու պէեան իտերիզ.

«Ասքէրիմ, օղուլլարըմ,

«Բաթիշահընըզա, կէրէք տինէն «կէրէք վալիֆէթէն միւքէլլէֆ օլ«տուղունուզ իթաաթ վէ ստաա«գաթըն եէվմին ֆի եէվմին միւղ«տատ օլտուղունու կէօրմէքլէ, «քէնտիմի պախթիեար ատտ իտի«եօրում, վէ սիզին կիպի գահրա«ման վէ պէհլաթը վէ մատտի վէ «մանէվի հէր կիւնա սատէմաթա, «մուգավէմէթէ գաաիր պիր աս«քէրէ մալիք օլտուղումտան տօ«լայը տէրկեահը Պարիեէ թէշէք«քիւրլէր էյլէեօրում։ Էկէրչի տէվ«լէթիմիզին մէյտանտա օլան վէ «ավնի հագգլա տէֆինէ չարէ ա«րանըլմագտա պուլունան զարու«րէթի մալիեէսի ճիհէթիյլէ, ճան «վէ պէտէնինիզէ իթտիկինիզ «խըտմէթի մուգատասէսէեէ մու«գապլ, հուգուգ վէ իհթիեա«ճաթը մէշրուանըզը լաեէզէյլտ «թէսվիեէ վէ թէտարիքատ նօգ«սան վէ թէէխիւրաթ վուգուա «կէլմէքտէ օլտուղունտան տիլխու«նում, ամմա կիճէ կիւնտիւզ մէշ«զուլիեէթիմ, ումումէն ասքէրի«մին ըէֆահընը վէ հիւսնի հալի«նի, կէօնլիմիւն արզուսու վէճհ «իլէ եէրինէ կէթիրէրէք միւնշէ«րիհ վէ մէսրուր օլմագտան իպա«րէթ տիր։ Զիւնքի պիր հիւքմ«տարընն ասքէրի, էվվլատը օլտու«ղունտան, էլպէթթէ էվվլատըն «հիւսնի հալի, բէտէրին մաեէյի «սիւրուր ու ասայիշի պալը տըր։ «Ալլահընն լութֆ ու ինայեթիի պու «պապատ մասրուֆ օլմագտա օլան «մէսայիմէ եար ու մէտէտարէս օլ«մասը նիեազընտաեըմ։ Հիչ պիր «նէվ հալը մահրումիյէթ ու մէ«շագ վէ միհնէթ, վաղիֆէյի «ասքէրիեէնիզի իճրատէ սէպաթ «իթմէքտէն սիզի ասլա ալըգոյ«մամագտա, վէ պու սէպաթ վէ «թէհամիւլ տախի, Բաթիշահը«նըզա վէ տին ու վաթանընընզա «օլան քէմալի իրթիպաթ վէ մու«հապէթէ տէլալէթ էյլէմէքտէ «օլտուղու, պէնիմէ պէրապէր «ճիւմլէ ճիհանընն միւսէլլէմի տիր։ «Հէր տիւրլիւ շէտայիտի սէֆէրիե«եէ գաթլանարագ, սիզի իւգպա«տէ էճրի ճէզիլէ, վէ տիւնեա«տա բաթիշահընըզա, ումումի«վաթանտաշլարընըզճա զիքրի ճէմ«իլէ նայիլ իտէճէք մէսլէքտէ տէ«վամ իտէճէկինիզատէն մասէպիգի «ահվալ վէ էֆալինիզէ պագա«բաղ, գալպի շահանէմտէ էմնիյ«յէթի թամամէ վէ գաթիե հասըլ «օլմուշ տուր։ Ումումի հէյեէթի «ճէնուտիեէմիզ հագգընտա օլան «թէվէճճիհ վէ իթիմատը Բաթի«շահանէմի իլան, վէ գաաիր ու «մէզիյյէթի ասքէրիեէնին տէրբ«ճաթընը ալեա մագսէտիյլէ, մու«ախխարէն օղլում իլէ էմմիզատ«մի սիլքի ասքէրիեէ գայտ ու իտ«խալ էյլէտիմ։ Պու քէրրէ տախի «իչ պու մագսէտ միւթէֆէրրի «մուամէլաթը թալթիֆիեէտէն օլ«մագ իւզրէ, քեաֆֆէնիզին ֆէր«տէն ֆէրտէն կէօզլէրինտէն էօ«բէրէք, իչ պու իլթիֆաթնամէմի «կէօնտէրտիմ։ Ալլահ ճիւմլէնիզի «տարէյտտէ (տիւնեա վէ ահրէթ«տէ) ազիզ էյլէեէ։»

Ֆէյ 21 քեանունի սանի սէնէ 93

Կէչէնլէրտէ երինէ նէշրինէ իպթիտար օլընան Մաթէն զաղէթասը սօն նիւսխէլէրինտէ մէզահ սուրէթինտէ իտարէյի լիսանա պաշլատաղընա, վէ բուխամաթնամէսի իսէ պունա միւսայիտ պուլընմատաղընա պինաէն, թէպտիլի լիսան իթմէսի զըմնընտա մաթպուաթ իտարէյի պէհլիեսինտէն իխթարնամէ ալմըշ տըր։

—Կիրիտէն ալընան սօն խապերլէրէ կէօրէ, վիլաեէթ մէճլիսը ումումիսի մէպուսանը, Հանեաեա վիրուտ իթմէեէ պաշլամըշ օլուպ, մէճլիսը մէզպուրտա եազընտա իճրայի միւզաքէրաթա միւպաշերէթ օլընաճագ տըր։

Հիւքիւմէթին աֆալընա իթիրազ իթմէք իւզրէ դուվվէթլի պիր գուվվէյի մուխալիֆէ թէշէքքիւլ իթմիշ օլմաղլա, մէճլիսին պու տէֆաքի իճթիմաընտա միւզաքէրաթը բէք շէտիտ օլաճաղը անլաշըլըեօր իմիշ։

—Ավսթրիա սէֆիրի գօնթ Տուպաքի եարը Տէրիսաատէթտէ Ավսթրիա թէպասընը գապուլ իտէճէք, վէ էքի իչ կիւն սօնրա համիլ օլտուղու իթիմաանամէսինի հուզուրը Բաթիշահեէ թագտիմ էյլէեէճէք տիր։

—Էվվելքի կիւն Մօսխանէտէ պաղը էչկի ֆըչըլարընըն նագլէսինտէն տօլաեը պաղը Բում թիւճարլարըյլա համալար արասընտա պիր նիզա զուհուր իտիպ, պունլար իսկէմէլ սանտալիէ վէ տէյնէք իլէ աէօյիշէրէք պիր դաչընըն պաշը եարըլմըշ վէ գօրու չըգմըշ իսէ տէ, պաշգա տիւրլիւ սագաթլըգ վուդու պուլմամըշ տըր։

—Էրագիր ղազէթասը, քէօբրիւ իչի վաքօրլարը իմթիեազընն Մահմուտ փաշա հայրէթլերի թարաֆընտան պիր Բում գումբաեասընա սաթըլըգընը եազմըշ իսէ տէ, Ճէրիտէնին մէսմուաթ իւզրէ պէեանընա կէօրէ, միւշարիէյհ, վաքօր իշլէթմէք իմթիեազընը սաթմըշ օլմաեըպ, եալընըզ վտքօր իշլէթիլմէսինի, պիր պէտէլը մուայէեն, վէ ալթը սէնէ միւատէթ իլէ մէղքիւր Բում գումբաեասընա վիրմիր տիր։

—Թէլէկրաֆլարտան պիրինտէ միւնտէրիճ օլտուղու իւզրէ, Կօսինէ մէսէլէսի, Ավսթրիա վէ Իթալիա տէվլէթլերի թարաֆընտան պիր էհէմմիեէթի մախսուսէ իլէ միւլահազա օլունմագտա պուլունտուղու կիպի, պուրատա տախի պիր իքի կիւնտէն պէրու քէսալի էհէմմիեէթի իթմիշ, վէ պիր միւպատէլէ թարիգիլէ, մէսէլէյի մէզքիւրէնին պէրթարաֆ իսթիմէօնէ տայիր միւզաքէրաթի ճէրէեան իյմէքտէ պուլունմուշ տուր։

—Եունան մէսէլէսինէ տայիր իքի տէֆա մէճլիսի մախսուսը միւքէլատա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթի, հէնուզ նէթիճէբէղիր օլամամըշ, վէ հուսուսը նէթիճէտէն սօնրա, քէյֆիեէթին հուզուրը Բաթիշահեէ արզը մուգարրէր պուլունմուշ տուր։

—Գուտէմայի վիւքէյայի սալթանաթը սէնիէտէն օլուպ պիր խայլի զէմանատան պէրու նամիպաճ պուլընան հէզրէ կամպաշը տիմէքլէ մէշհուր Իսմայիլ փաշա կէչէն սալը կիւնիւ վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

Միւշարիէյհ մէքթէպի թըպպէտէ հէքիմիք էօյրէնիպ միւատէթը մէտիտէ հէքիմպաշըլըգ խըտմէթինտէ պուլընաբգատան, վէ պէթ թէտրիճ թէրֆիի բիւթպէ իթտիքտէն սօնրա 1264 թարիխինտէ բիւթպէյի վէզարէթէ եանեա վալիլիյինէ թային օլընմըշ, վէ թիճարէթ վէ թըպպիեէ վէ նաֆիա վէ զապթիեէ նէզարէթլերի իլէ չէհիր էմանէթի, վէ մէճլիսի թանզիմաթ ազալընը, վէ պիր գաչ տէֆա Իզմիր վէ Կիրիտ վէ Սէլանիք վէ սայիր վիլաեաթ վալիլիքլերինտէ պուլընմըշ իսի։

—Մէսմուաթա նազարէն, պու կիւնլէրտէ, Պէյօղլու Բում սօգթօրլարընտան պիրիսինէ զարիպ պիր վագբա օլմուշ օլտուղունտան, պէր վէճհի աթի պէեան իսէրիզ։ Շէօյլէքի միւթէպէր պիր ֆամիլեաեա մէնսուպ օլտուղու հէյեէթ ու գրեաֆէթինտէն զանն օլունան պիր գաաբն, տօգթօրու միւմաիլէյհին նէզտինէ կիտէրէք, կիւեա քէնտիսինին կէնճ պիր էվլատը օլուպ, պունուն իսէ ագլընաա խիֆֆէթ վէ իւզէրինտէ պիր մէրագ օլմաղլէ, տայիմա ագբլըզղճա հարաքէթլերտէ պուլունտուղունու, վէ էզճիմէ հէր վագբթ բարա իսթէմէք կիպի սէօզլէր սէօյլէտիկինի պէեան, վէ պու չօճուղունուն պիր միւտէթ քէնտի եանընտա դալարագ, պու սուրէթլէ էմրի թէտավիսինէ պագմասընը տօգթօրու միւմաիլէյհէ թէքլիֆ էյլէտիկինտէն, տօգթօր տախի պու թէքլիֆէ մուվաֆֆագաթ իտէր, վէ մէզպուրէ գաաբն պու խուսուս իչին բէչինէն տօգթօրա պէշլիրա վէրիպ, չօճուղունու կէթիրմէք իւզրէ տզիմէթ էյլէր, վէ տօզրու պիր գուեեումճու տիւքքեանընա կիտէրէք, 200 լիրա դըյմէթինտէ պաղը միճէվհէրաթ սաթըն ալը, վէ պունուն ապչէսինի թէէտիեէ իթմէք իւզրէ, մաղազա ուշաղը օլան պիր տէլիգանլընընն քէնտիսէյլէ պիրլիքտէ կէլմէսինի պիլ իֆատէ, վէ քէնտիսի տէ պիր սէտեեաա օթուրարագ, պէ թէքրար միւմաիլէյհ տօգթօրուն խանէսինէ կիտէր, վէ պիրլիքտէ կէօթիրտիկիւ տէլիգանլընէր տէրունի խանէտէ, պիր թագրիպ պէքլէթէրէք, քէնտիսի տօգթօրուն եանընա կիտէր, վէ էվլատընը կէթիրմիշ օլտուղունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, կիւեա խանէյի մէզպուրէն տիշարը չըգաբղընը էվլատընն կէօրմէսինի իսթէմէտիկինի պէեան իլէ, խէֆիէն տիկէր պիր գաբուտան չըգըպ կիտէր, վէ գուեումճու ուշաղընխայի վագբթ, կիւեա 200 լիրաեը ալմագ իւզրէ, պիր խայլի վագբթ պէքլէր, վէ, նիհայեէթ, քիմսէնին կէմէտիկինի կէօրիւնճէ, պիզզաթ քէնտիսի տօգթօրուն օտասընա կիրէր, վէ բարա իսթէտիկինտէ, միւմաիլէյհ, զաթէն մէրգումճուն մէրագը բարա օլտուղունու պիլտիկինտէն, հէման էմրի թէտավիսինէ պագմագ թէչէպպիւսիւնտէ պուլունուր, ֆագաթ մէրգումճուն, բէք չօղ իսրարլարտան սօնրա վուգուլի հալի անլաթմասը իւզէրինէ, մատտէյի մէդպուրէնին պիսիլ-ք պիր տուզագ օլտուղու թէհագգուգ իտէր, վէ միւթէճասբընընն հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ թէհարրիսինէ իպթիտար օլունուր։

—Իտարէյի մախսուսէնին գաբտանլարընա մասաշ վիրէմէտիկինտէն, պունլարընն խըտմէթլէրինի թէրք էլէ, եէրլէրինէ պահրիեէ նէզարէթինտէն տիկէր դաբտանլար կէթիրիլտիյի եազընընչ իտի։ Իշթիտիկիմիզէ կէօրէ, տիւն ագշամ ատաթ 11 ի չէրեեէք կէչէրէք քէօբրիւտէն հարէքէթ իտէն 11 նիւմէրօլու վաքօրընն գաբտանը աճէմիլիկինտէն վաքօրը լաեբգընյա զօմանտա իտէմէտիկինտէն աղգալմըշ քի պիր Ինկիլիզ վաքօրունա չաթաճագ իսիշ, հէյլ քի պու սընրատա եօլճուլար վաքօրը տուրտուրթընրարագ թէհլիքէնին էօնիւնիւ ալմըշլար տըր։

—Իշիտիլտիկինէ կէօրէ, պանգա, հիսապճա պաղը գարընընգալընգալարը պէհանէ իտէրէք, մէմալիքի էճնէպիեէտէ պուլունան սիւֆերայի սալթանաթը Սէնիյէէնին մաաշլարընը իթա իթմէմէք իւզրէ, աճէնթէլէրինէ էմր կէօնտէրմիշ օլտուղունտան, սիւֆէրայի միւշերիլէյհիմ մաաշլարընընն կէօմրիւք հասընլաթընտան թէսվիեէսի իչին, խարիճիեէ նէզարէթինէ մէպայիզի լազըմէ կէօնտէրիլմէսի զըմնընտա, բուսուսմաթ էմանէթինէ էմր վիրիլմիշ տիր։

—Էտիրնէտէ թապ ու նէշը օղունան Արտա դաղէթասընտա օղունմուշ տուր։

Բումէլիյի շարգիտէ իւմն ու ասայիշին հէնուզ հասըլ օլամատըղը աշիքար տըր։ Կէչէնլէրտէ, գասապամըզ օլան Զաղարայի Ամթիքտէ միւֆէթթի էֆէնտի մէտրէսէսի փիշկեահընտա չէշմէտէն սու ալմագտա պուլընան իչ նէֆէր Իսլամ խաթունլարընընն Պուլղարլար թարաֆընտան ֆէրաճէլէրի բարա բարա իտիլմէսի, վէ պիր նէֆէր Իսլամ ճէնազէսինի տէֆն իթմէկէ կէօթիւրէն ատէմլէրէ խիլէն պիր թագըմ թահգիրաթ, վէ Պօքէրմի-ք գարիեէսինտէ Տապաղ օղընընն օղընա սիլահ աթըլմասը, վէ տիկէր օղընընն տախի 40 կիւնտէն պէրու նապէտիտ օլմասը չէօյլէ տուրսուն, Դարախլիլօ գարիեսինէ կիճէ սաաթ 6 բատտէլէրինտէ օն օն պէշ նէֆէր Պուլղար բիւրսիլահ օլտուգլարը հալտէ գարիեէյի պասըպ օն օն պէշ սիլահ իլէ պիրտէն աթէշ իթմիշլեր տիր։ Էհալիյի մէրգումէ, հէյլեճան վէ ֆիղանա պաշլատագլարընտա, հահի Հիւսէյին զէվճէսի խանէսինտէն տիկէր պիր խանէեէ գաչար իլէն, օնպէշ սիլահ պիրտէն իւզէրինէ աթէշ էտիլիպ սաղ վէ սօլ պուտընընն քէմիքլէրի ճէրհ օլընարագ օրաեա տիւշիպ գալմըշ տըր։

—Բօմատան եազըեօրլար։

Իթալեա ղազէթալարը, ատվէթը Ալիեէ իլէ Եունանիսթան պէյլենտէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճագ օլուր իսէ, Իթալեանընն Եունանիսթանա մանէն վէ մատէթէն մուավէնէթ վատ իյլէտիյի հագգընտա Վիէննատա շայի օլուպ Արմանեա ղազէթալարը թարաֆընտան նագլ իսիլէն բիվանէթին պիւսպիւթիւն պէ էսաս օլտըղընը վէ Իթալեա հիւքիւմէթինէն, Եունանիսթանընն խոտատալարընը թէբվիճ էթմէյի խսթէմէքլէ պէրապէր, Եունանիսթան հագգընտաքի թէվէճճիհինէն սիլահլա միւտախէլէեէ գաաբ նէթիճէ վերմէեէճէկինի պէեան իտիլեօրլար։

—Արմանիա տէվլէթի սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Թէսթաեա, տէվլէթի մախպասը թարաֆընտան էկը Բուժ նամ նիշանընն պիրինճի բիւթպէսինտէն պիր գբթասը իթա օլունմուշ տուր։

—Ինկիլիզ սէֆիրի սը Հէնրի Լաեարտ հազրէթլերի, պու ագշամ սիւֆէրաեա մախսուս օլարագ, պիր զիեաֆէթ քէշիտէ էյլէեէճէք տիր։

—Եէնիշէհիր գօմանտանը սապըգ Ապաի բաշա հազրէթլերի տիւնքի կիւն Տէրիսաատէթէ վասըլ օլմուշլար իսէ տէ, պիր աղ նամիզատ պուլունմուշլար տըր։

—Թարապլուսը զարպ վիլաեէթի Ֆրանսա ժէնէրալ գօնսօլոսու Մ. Շարլը Ֆիրօեէ, իչիւնճիւ բիւթպէ Մէճիտի նիշանը ղիյշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Պանգանընն պիր իլանընա կէօրէ, ալաֆրանկա յունվար 31 է գաաբ մէյտանը թէատվիւլտէն բէֆ խիլէն դավայիմին մըդտարը 925,134,379 ղրուշա պալիպ օլմուշ տուր։ Թէատվիւլէ չըգարբլմըշ օլան մէճմուայի դավայիմ, 1,600,000,000 ղրուշլուգ օլտուղունտան, հէնուզ 661,865,621 ղրուշլուգ գավայիմի նագտիեէ մէվճուտ տուր։

—Մահէլլի զաղէթալարընն իֆատէսինէ նազարէն, մուախխարէն ասքէրի խասսա սիլքինէ տախիլ օլան շահզատէկեան իլէ Օսման բաշա հազրէթլերին մախտումէրի իչին իւչ հաֆթա զարֆընտա Թօքհանէ ֆագրիգասընտա իւչ ատէտ քիւչիւք Մարթինի Հէնրի թիւֆէնկի իմալ օլունմուշ տուր։

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի սը Հէնրի Լաեարտ հազրէթլերի չըգան սալը կիւնիւ Պապը Ալիեէ կիտէրէք, պաշ վէքիլ վէ խարիճիեէ նազընը բաշալար հազարաթընա միւլագաթ իթմիշ, վէ պատէհու մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսինէ կիտէրէք, Միւնիֆ էֆէնտի հազրէթլերիյլէ տախի կէօրիւշմիշ տիր։

—Շէհիր էմանէթի թահսիրաթ տայիրէսի միւտիրի Խուրշիտ էֆէնտի, գանթար իսթիմալինտէ վուգու պուլան սույի իսթիմալաթընն էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ, պիր լայիհա գալէմէ ալմըշ տըր։ Թէրճէմանը Հագբգաթ զաղէթասը, էֆէնտիի միւմաիլէյհ թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան թէտապիրին, կէրէք խազինէճէ վէ կէրէք եհալիճէ ֆայտէլի օլտուղունու պիլտիրիեօր։

—Մաթէն զաղէթասը, իւրբա տէվլէթլերինին Եունան մէսէլէսինէ տայիր թէվասսութ իտէճէքլերինի վէ կիւեա պու պապատ Ավսթրիա իլէ Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա միւանէլերինտէ մուավֆագաթ հասըլ օլարագ, Պապը Ալիեէ պիր նօթա թագտիր վէ մէզքիւր նօթատա Գարատաղ մէսէլէսինտէն վէ իսլահաթատան տախի պահս օլընաճաղընը եազմըշ իսէ տէ, Վագբթ զաղէթասը պու հավասիսի եալանա չըգարբեօր։

—Աբրահամ բաշա հազրէթլերինին կէչէն կիւն հուզուրը հազրէթի Բաթիշահիե չըգտըղընը սա-

յիր զաղէթալարտան ալարագ եազ-մը չ իսէ քտէ, Իսթանպօլ զաղէթա-սը պու հավատիսի եալանա չբգա-ըբեօր։

—Իզմիտտէն եազբլտըղընա կէօ-ըէ, շէհրի մէզքիւրտէ հիւքմիւնիւ իճրա իտէն հայվան խասթալըղը սէպէպինտէն գօեուն էթինին օգ-գասը 15 ղրուշա չբգմըշ տըր։

Իզմիտ թարաֆլարընտա սէքիզ նէֆէր եօլճու, վահշի հայվանլարա թէսատիւֆ իթտիկինտէն, իչէրին-տէն իքիսի թէլէֆ օլմուշլար տըր։

—Մուգատտէմա զապթիեէ նէ-ղարէթի գօնաղընըն պիր տայիրէ-սի օլուպ, շիմտի իսէ տէրունինտէ մուհաճիր իգամէթ իտէն էսկի պիր պինա եըգբլարագ, ալթընտա սէ-քիզ քիշի գալմըշ իսէ տէ, տէր-հալ էթրաֆտան վուգու պուլան եարտըմ իւզերինէ սալիմէն գուր-թուլմուշլար տըր։

—Տիւն սապահ Ֆէնէրտէ Մուլ-լիօ մահալէսինտէ վագը պիր խա-նէեէ խըրսըզլար կիրէրէք, պիր խայլի էշեա սիրգաթ իթմիշլեր տիր։

—Գարա քէօյտէ ինշա օլունան տէմիր քէօբրիւնիւն կաղ իլէ թէն-վիր իտիլէճէկի զաղէթալարտա օ-գունմագտա տըր։

Պիզէ գալը իսէ, մէզքիւր քէօբ-րիւեիւ կաղ իլէ թէնվիր իթմէքլի-կի տիւշինմէքտէն իսէ, պիր ան էվվէլ պիթիրիլմէսինէ չալըշըսա, տահա զիեատէ խտեբրլը օլուր։

—Պաղտատըն ըէսմի զաղէթա-սընտա օգունտուղունա կէօրէ, վի-լաեէթի մէզքիւրէնին մալիյեէ միւ-ֆէթթիշլերի Պաղտատտա վասըլ օլ-մուշլար, վէ մէմուրիեէթլէրինի իճ-բաեէ պաշլամըշլար տըր։

—Թէրճէմանը Հագբգաթ զա-զէթասընտա օգունտուղունա կէօ-ըէ, Գարատաղլըար, կէլէճէք իլէ պահարտա Կօսինէ վէ Բլավէ իւ-զերինէ հիւճում իթմէք իչին, պիյիւք հաղբրլբգլար կէօրմէքտէ իմիշլեր։

—Կէչէն կիւն էմրաք իտարէսին-ա էն բաթրիգ խանէլերէ պիրեր թէղ-գերէ իլէ պիրեր մըգտար տախի թուղրայի հիւմեեունու համիլօլա-րագ, մաթպու քեաղըտլար կէօն-տերիլմիշ տիր։ Մէզքիւր թէզքէ-բէլէրտէ, պունտան պէօյլէ իլմու-խասլրլերէրին, կէօնտէրիլէն քեա-ղըտլար իւզերինէ եազբլաճաղը էմր ու իշար գբլընմըշ տըր։

—Էսիրլիկի մէն իչին տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ինկիլթէրրա արասընտա ագտ օլունան մուդավէլէնամէտ, հարպ սէֆինէլերինտէն պաշդա, Օսմանը սուլարընտա կէզմէքտէ օլուպտա, տէրունինտէ էսիր պու-լունտուղունան շիւպհէ օլունան սէֆայինին ճիւմլէսի, տէվլէթի Ա-լիեէ վէ Ինկիլթէրրա մէմուրիյնի պահրիեէսի թարաֆընտան մուայ-եէնէ օլունապիլէճէկի գայտ օլուն-մուշ տուր։

Սէֆինէլեր տէրունինտէ էսիր պուլունուր իսէ, իշպու մէէմուր-լար թարաֆընտան ալընըպ, էն եագբն մահէլլէ կէօթիւրէրէք, պիր աղանամէ վէրիլտիքտէն սոնրա, մէմլէքէթինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Պու քէրրէ Սըրպիսթանա իս-հագ օլունան արազիտէ պուլունան Միւսլիման էմլաքը հագգընտա, Սըրպ հիւքիւմէթի պիր գանունը մախսուս լայիհասը հաղբրլմագ-տա օլտուղու խապէր ալընըղըն-տան, ճանիպը Պապը Ալիտէն օլ պապտէ բրօթէսթօեու հավի օլա-գագ, տիւէլի մուազամանէզտին-տէ պուլունան սիւֆէրաեա պիր թահրիրաթը ումումիեէ կէօնտէ-րիլմիշ տիր։

Գանունը մէզքիւր, էմլաքը մէզ-քիւրէնին մա ֆայիզպիր միւտտէթ զարֆընտա իթա վէ իմհասընը միւ-թէզանին իմիշ։

Զիքը օլունան թահրիրաթը ու-մումիեէ վէ հէման պիլ ճիւմլէ միւէսսիսաթը տինիեէյի Իսլամիեէ, վէ էզճիւմլէ Նիշտէ պուլունան էն կիւզել ճամինին եըգտըրբլտըղը, վէ պու իսէ Պէրլին ահտնամէսի-նին 39ունճու մատտէսինի նագզ իթտիկի ճիհէթլէ, ֆըգրայի մէզ-քիւրէեէ մուխալիֆ օլարագ իլան օլունաճագ քեաֆֆէյլի գավանիյն վէ իթթիխազ իտիլէճէք թէտապի-ռին քէէնլէմեէքիւն հիւքմիւնտէ թութուլաճաղընըն չիմտիտէն պէ-եանը, լաղբմէյի հալ վէ մասլա-հաթտան կէօրիւլտիւկիւ պէեան օլունմուշ տուր։

—Պիզանթիս զաղէթասընըն պէ-եանընա կէօրէ, Պէյօղլու միւթէ-սարրըֆը Պահրի պէյ էֆէնտի, սոն տէֆա օլարագ թէտավիւլէ չբգա-ըբլան ֆիլիկրանը գավայիմի նագ-տիեէնին թագլիտինտէն 65 պին ղրուշլուգ գայմէյի քէշֆ իլէ, զապթ իյլէմիշ տիր։ Իշպու գայմէ-լերտէն պու մըգտարը, էվվելճէ թէտավիւլէ չբգարբլան գավայիմ իլէ միւպատէլէ օլունմագ իւզրէ, Տէրիսաատէթ պանքէրլերինտէն պիրիսի թարաֆընտան Իզմիրէ կէօն-տերիլմիշ իսէտ, պունլարըն գալպ օլտուղու անլաշըլմասը իւզերի-նէ, մէզքիւր պանքէրէ իեատէ ի-տիլմիշ իտի։ Զապբթա պու հալ-տէն խապէրտար օլարագ, պան-քէրին մաղազասընը պասըպ, գա-սասընը թէհարրի իյլէտիքտէ, 65 պինի սախթէ օլարագ, 200,000 ղբ-ըուշլուգ գայմէ պուլմուշ տուր։ Պունլարը Նէյտէն ալտըղը հագ-գընտա վագը օլան սիւալ իւզերի-նէ, գայմէլերին սահիպի, մուա-մէլէնին իճրասընա եարարմ իթմիշ օլան տէլալը կէօսթերմիշ, վէ տէլ-լալ իսէ, պու գայմէյի ալտըղը ատէմի իրաեէ իտէմէմէքլէ, պու մուամէլէտէ իշթիրաքը օլան տի-կէր պիր սարրաֆ իլէ պէրապէր թահթը թէվզբֆա ալընմիշ տըր։ Պու գայմէլերին նէրէտէն կէլտիկի-նի պուլմագ իչին, թահգբգաթա իպթիտար օլունտուղու կիպի, չիւպ-հէ օլունան տիկէր սարրաֆ մաղա-զասընըն տախի թէհարրի օլունա-ճաղը մէրվի տիր։

—Իտարէյի Մախսուսէնին խըտ-մէթինտէ պուլունան գարթան վէ թայֆէլէրինին ալմագտա օլտուգ-լարը ճիւղի մասշլարը, իւչ այտան պէրու թէէտիեէ իտէմէյիպ, պուն-լարը զարուրէթտէ պրագտըղընտան, վէ պունլար իտարէեէ միւ-բաճաաթտան պիր ֆայտէ կէօրէ-մէյիպ, իտարէ վէզնէսի մէվճուտ իսէ տէ, հասընլաթը գապղտէն պաշ-գա պիր վազիֆէսի օլմատըղընտան, կէչէն բազար իրթէսի կիւ-նիւ, Ատալար վէ Դասաքէօյլինէ իշլէմէքտէ պուլունան վաքօրլարտա միւսթախտէմ պուլունանլար, վա-զիֆէլերինի իֆա իտէմէեէճէքլէ-րինի գաթիէն պիլտիրմէլերի իւզէ-րինէ, իտարէ երինէ մասշլարընը վիրմէմիշ, վէ պահրիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինէ միւբաճաաթլէ, օրատան թայֆէ վէ տայիր մէմուրլար կէ-թիրտերէք, սէֆէրլերինի իճրա իթտիրմիշ տիր։

—Ֆար տիւ Պոսֆորուն ըիվաեէ-թինէ կէօրէ, ախիրէն ինիգատ ի-տէն մէճլիսի վիւքէլատա Եունան մէսէլէսի մէվզբի պահս վէ միւզա-քերէեէ գօնուլմուշ իսէ տէ, Եու-նան մուրախխասլարընա թէքլիֆ իտիլէճէք խաթթը հուտուտ հագ-գընտա իթթիֆագ հասըլ օլամա-եբպ, նիհաեէթ Բրէվէզա վէ Տէրի-սաատէթ գօնֆէրանսլարընըն միւ-զաքերաթ զապթնամէլերի թէր-ճէմէ իթտիրիլմիշ, վէ պատէհու խաթթը գաթինին իքի իւչիւ թայ-եին օլունարագ, նէրէտէն կէչէ-ճէկի թայեինի խուսուսունուն գօն-ֆէրանսա պրագբլմասը դարարկիր օլմուշ տուր։

—Էտիրնէտէն Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընա պէր վէճհի աթի եա-զըլմըշ տըր։

Պուրալարտա շիտէթլի սօղուգ իթտիկինտէն, վալիի վիլաեէթ հազ-ըէթլերի, միւհաճիրինին սըզընմըշ օլտուգլարը ճամիլէրտէ սօպալար գօյտուրթմուշ տուր։ Պուրատա սո-վուղուն տէրէճէսի 9 տէն 12 տէրէ-ճէեէ գատար սըֆրընտան ինմիշ տիր։

Մէնպաի մէվզուգտան ալտըղմ մալիումաթա կէօրէ, ժէնէրալ Թօթ-լէպէն Բումիարընը եբլ պաշը կիւ-նիւ, շէհրիմիզտէ սաքինէ մատամ Գրիթիսէ պիր թէլէկրաֆնամէ քէ-շիեէսիյլէ, չբգան սէնէ էտիրնէտէ պուլունտուղու սըրատա միւնասէ-պաթ իթմիշ օլտուղու էտիրնէնին տիկէր գատընլարընա սէլամընը թէպլիղ իյլէմէսինի, միւմանլէյ-հատան ըէճա իյլէմիշ տիր։ Պու թէլէկրաֆնամէ, շէհրիմիզ միւթէ-պէր գատընլարընըն մէճմունիյյէթ-պախշ թէճճիւպինի մուճիպ օլ-տուղունտան, պու գատընլար, մէզքիւր թէլէկրաֆնամէյի օգու-մագ իւզրէ մատամ Գրիթիսին նէզ-տինէ կիթմէքտէ տիրլեր։

Իսլահաթ իւմիտի, պունտան պիր գաչ մահ ագտէմ օլտուղու գատար կիւզէլ կէօրիւնմէեօր։ Խրիսթիանլար, հալեա Բէուֆ բա-շա հազրէթլերինի սէվմէքտէ վէ թագտիր իթմէքտէ տիրլեր, ֆա-գաթ Բուսլարընը ֆիթուհաթը էս-նասընտա զայպ իթտիքլերի պուղ-տայրն, հայվանաթընը վէ սայիրէնին զարարընը գարաթմագ իւզրէ, պա-զը պէյլերին մէթալիպաթը հագ-գընտա, Պապը Ալի նէզտինտէ իճ-բա իյլէտիկի հարաքեաթը ատէ-մի մուվաֆֆագբյեեթի իւզերինէ, Խրիսթիանլար բէք զիեատէ մէյ-եուս օլմուշլար տըր։ Պինապէրին իչլերինտէն չօգլար Բումելիի Շար-գիեէ հիճրէթ իթմէք թասավվու-բունտա պուլունուեօրլար։

—Պիր խայլի վագբթտան պէրու մահպուս պուլունան Հաճճար Նի-գօլաքի էֆէնտինին, շու սոն կիւն-լերտէ սէպիլի թախլիեէ օլունա-բագ, էվվելիսի կիւն միւմանլէյ, պիր միւտտէթի ճիւզիեէ սէյեա-հաթ իթմէք իւզրէ, Հալէպէ կիթ-մէք իւզրէ, Տէրիսաատէթտէն հա-րէքէք իյլէմիշ տիր։

—Ինֆիսալի մէրվի օլան Տէրի-սաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆիրի սըր Հէնրի Լաեարտա քիմին խալէֆ օ-լաճաղը մէսէլէսի հագգընտա Լոնտ-րա տայիրէլերինտէ պէեանը էֆ-քեար օլունմագտա օլուպ, սըր Տրիւ-մոնտ Վօլֆուն թայեինի իհթիմալ-տէն օլարագ սէօյլէնմէքտէ, վէ սէ-ֆարէթի մէզքիւրէեէ տիւգ տը Պուգինկամ, վէ եախօտ սըր Հէնրի Էլեշթն թայեին օլունաճագլարը ըիվաեէթ օլունմագտա իսէ տէ, սէ-ֆիրի ճէտիսին Լիդպօնտա Ինկիլիզ սէֆիրի Վավիեէթ Մօրիեէ օլաճաղը զանն իտիլմէքտէ տիր։

ՔՕԷՎ ՎԱՒԳՈՒԱԹԸ

(Ինկիլթէրրա սէֆէրի սըր Հէնրի Լաեարտ հաղբէթլերինին իքինճի նօթասընա Պապը Ալի ճանիպինտէն վիրիլէն ճէվապը սուրէթը միւթէր-ճէմէսի տիր)

(Տէ-Դէ Դէ-Իեէղրէ դ-Էէյյէ)

Մէպտէլերէ եանի էտասը մատ-տէեէ կէլինճէ, պունլարընը եէք-տիկէրինէ միւպային օլարագ միւ-պահասասընտա պիր կէօնտ մահ-զուր օլմատըգտան մատտա, ֆայի-տէտէն տախի խալի տէյլտիր, հաթ-թաշէվվելինտէն էօյլէ իգնա օլմըշըմ տըր քի զաթը ասըլանէլերի, սոն նօթալարընտա միւնաէրիճ օլուպ, շիմոի ճէվապընը վիրէճէք օլտու-զում նաղարիեաթա գարշը թա-բաֆընտան վուգու պուլաճագ ի-թթիրազաթտան տօլաեը պէնտէնիզէ թէշէքքիւր իտէճէքլէր տիր։

Թիւրքիատա պուլունան միսիո-նարլարընը նէշրը տինէ չալըշմալա-ը մատտէսինէ կէլինճէ, զաթը ա-սըլանէլերինին նազարը տըգգաթբ-նը աթիտէքի իքի մատտէ ֆիւզե-րինէ ճէլպ վէ տավէթ իտէրիմ.

1. Մէզքիւր նէշրը տին մատտէ-սի, զամիր վէ մէզհէպ սերպէսիէ-թի մատտէսինտէն պիւսպիւ-թիւն միւսթագիլ տիր. նէշրը տի-նէ միւսատտէ օլընմաեան մէմա-լիքի սայիրէտէ տախի զամիր վէ տին սերպէսիէթի վար տըր։

2. Մէմալիքի շահանէտէ մէզ-հէպ սերպէսիէթի պուլընմասը սա-եէսինտէ տիր քի միսիօնարլար նէշ-ըը տինէ չալըշմագտա տըրլար, ֆագաթ պունըն իչին տէ տասյիշի ամմէյի իսլալ իթմէմէեէ պօրճլու տըրլար։

Էճնէպիլերին ախզ ու կիրիֆթ օլընմալարը մատտէսինէ, վէ օ հալ-տէ հիւքիւմաթը մահէլլիէլերին վազիֆէլերինէ կէլինճէ, հիւքիւ-մէթը սէնկիեէ իլէ էճնէպի սէֆա-ըէթխանէ վէ եա գօնսօլաթօլարընը հուգուգլարընը պէր վէճհի զիյր թէֆսիր իտէպիլիրիմ, շէյլէքի, հէյեէթը զապրթանընը, գավանի-նինի Օսմանիեէ ահքեամընճա, ճիւրմ ու ճիւնհա շիւպհէսի թահ-թընտա պուլունան եէրլի վէ եա էճնէպիյի սօղագ իւզերինտէ ախզ ու կիրիֆթ իթմէեէ հագգը վար տըր։ Պիր էճնէպինին խանէսի խա-րիճինտէ ախզ ու կիրիֆթ օլունմա-մասընա տայիր հիչ պիր ահանամէ պուլընմատըղը կիպի, սօղագտա էճնէպիյի ախզ ու կիրիֆթ իչին էվվելինտէն սէֆարէթխանէսինէ վէ եախօտ գօնսօլաթօսընա պիլտիրմէ-կէ տախի պօրճլու տէյլիզ։ Ախզ ու կիրիֆթ օլընան պիր քիմէ, էճ-նէպի թէպասը օլտուղունու պիլ-տիրտիկինտէ, բօլիսին վազիֆէսի, մէնսուպ օլտուղու գօնսօլաթօեա պիլտիրմէք տիր, վէ պունը, էն չօղու 24 սաաթ դարֆընտա եաբ-մալը տըր, էկէր ախզ ու կիրիֆթ օլընան ատամ, գօնսօլաթօտան 9 սաաթտան զիեատէ ուզագ պիր մահէլլտէ տէրտէսթ օլընմըշ իսէ, ո հալտէ, գօնսօլաթօսունա 24 սաաթտան սոնրա իխպարը քէյ-ֆիեէթ օլընապիլիր։

Հասըլը գօնսօլօսընը, վէ եախօտ թարաֆընտան կէլէն մէմուրընը վի-սուլինէ տէկին, մուհաքէմէ թէէ-խիր օլընաճագ տըր, ֆագաթ, բո-լիս, նիզամը տայիրէսինտէ պիր մաղզաթա գալէմէ ալարագ, ախզ ու կիրիֆթ օլընան ատամընը իւզէ-րինտէ զուհուր իտէն էշեալարը զապթ իտէպիլիր, չիմքի, էքսէր տէֆա, պիր ճիւրմ ու ճիւնհա-նընն թահգբգը իչին, մէզքիւր էշ-եալարընը զապթը լաղմ կէլիր։

Զանընը ուճիզանէմճէ, զաթը ա-սըլանէլերի, պու կիպի խուսուսլար-տա ճարի օլան գայիտէ, եօգա-ըբտա պէեան իյլէտիկիմ գայիտէ օլտուղունու գապուլ իտէրլեր, մէզքիւր գայիտէ, հուգուգը պէյն էլ միլէյ, վէ տէվլէթը Ալիեէ իլէ տիւէլը էճնէպիեէ պէյնինտէ ճէ-ըէեան իտէն մինատպաթա մը-թապբգ տըր։

Իմզա (Ս-վ-)

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նազբրը սապբգ լօրտ Տէրպի, Լիվրբուլ շէհ-ընտէ էճնիեէթ սանտբգլարը ճէ-միեէթը սէնէվիէսինէ բիասէլէ, աթի իւզ զիքը նութգը իրատ իյլէ-միշ տիր։

«Լիճնիեէթ սանտբգլարը, պաղբ նազիք ֆիտանլարա պէնդէյիպ, եալընըզ պաղբ մէմալիքտէ թէ-բաղգբ իտէր։ Տէրբօթլբգ ճարի օ-լան մահէլլէրտէ քիմէ տիշ վէ թբընաղընտան արթբրտըղը բարա-եը, քէյֆի իսթէտիյի կիպի սարֆ իտէպիլէճէք ատամարա թէսլիմ իթմէք իսթէմէզ։ Իսթիյալ ճարի օլան մահէլլէրտէ տախի էճնիեէթ սանտբգը թէէսիս օլընմամաղ։

«Ճէնուպի Ամէրիգա մէմալիքին-տէ, վէ եախօտ Իսբանեատա էհալի, արթբրտըղը բարաեը ըէսմի տայի-բելերէ էճնիեէթ իթմէզ, պունըն իչին ասայիշ ու սերպէսիեէթ լաղմ տըր։ Պունտան դաթի նազար, մէա-ըիֆ ու սերվէթ իլէ թէրագգը իտէն պիր ամէլէ սընընքընը ճէվճուտ պուլընմասը տախի իգթիզա իտէր։

«Պիր էսիր, վէ եախօտ պիր վահ-շի ատէմ, իսթիեաբլըղը, վէ եա-խօտ էվլատը իչին բարա արթբրմա-եը խաթրընտան կէչիրմէզ, Ինկիլ-թէրրատա պիլէ ճէնուպ թարաֆլա-ըընտա պազը քիմէնէլերին «Պէն չալըշմատըղմ հալտէ, մահէլլէ սանտբգը պանա լեանէ իտէր. պի-նապերին սէֆահաթ իտէրիմ» տէ-տիքլերի իշիտիվիշ տիր. ֆագաթ, մէքթէպլեր սայէսինտէ հէր պիր ամէլէ, զաղէթա օգումաեա միւգ-թէտիր օլուր իսէ, քիմէնին պու էֆքեարտա պուլընմաեաճաղընը իւմիտ իտէրիմ։

«Ինկիլթէրրատա էճնիեէթ սան-տբգը իհտաս օլընտբգը զէման, ալէյհինտէ թիրազլար վուգու պու-լուպ, էզճիւմէ խալգըն նիհաեէթ տերէճէտէ թամամքեարլըղա թէշ-վիգ օլընաճագլարը պէեան օլընը-իտի։ Պունընլա պէրապէր, պուն-լար 15 սէնէտէն պէրու չօղալտը։ 1864 սէնէսինտէ էճնիեէթ սանտբգ-լարընըն ալտըգլարը ագչէ 44 1/2 միլեօն լիրա դատար օլտուղու հալ-տէ, 1870 տէ 53 միլեօն վէ 1878 տէ 74 1/2 միլեօն լիրա ալմըշլար տըր։ Պու ագչէ իսէ, տիւեունը ումումի-միլին օնտա պիրի բատտէսինտէ տիր։ Տիւեունը մէզքիւրէնին նէ դատար աղբը օլտբղընը պէեանէ հաճէթ կէօրմէմ։ Տիւեունը ու-մումիեէնին էն մինատիպ սուրէթը թէսվիրէսի, ըէսէլմալ թէտիէսի տիր։ Իսթիգրազ օլընան ագչէ պէտէլի, 170 սէնէտէ 140 քէրէ ֆայիզ իլէ թէսիեէ օլընմըշ տըր։

«Տիւեունը ումումիեէ մէսէլէսի էլրօբատա քէսպի վէխամէթ իթ-մէքտէ տիր, չիմքի, տէվլէթլերին պօրճու հէր կիւն արթմագտա օլ-տուղունտան, պու հալտէ պիր մէ-սելէ տախի զուհուր իտէր քի օտա ատրբմբզտա եաշաեանլարընը, քէն-տիլերտէն սոնրա կէլէճէք ինսան-լարա պօրճ պըրագմաեա հագգ-լարը օլբպ օլմատըղը մէսէլէսի տիր։

«Մէզքիւր պօրճըն ազաթըլմա-սը լաղմէտէն օլուպ, էճնիեէթ սանտբգլարընը, պու խուսուստա խբտմէթլերի տախի տէրքեար տըր։»

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 4 փեար.

Սէն Բէթրսպուրկտան Տէյլի Թէ-լէկրաֆ զաղէթասընա ատիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլընմըշ տըր։

«Բուսիատա տէվալը տախիլեէ կիւն պէ կիւն ֆէնայաշմագտա տըր։ Եիւքսէքը բիւթպէտէ պուլընան պիր թագբմ զապթիլէր, տէվլէթը Ա-լիեէ գարշը վուգու պուլան մու-հարէպէտէն սոնրա միւքեաֆաթա թալթիֆ գբլընմատըգլարընտան տօլաեը խօշնուսըզլբգ կէօսթերէ-ըէք իսթիլալ ֆբրգասընա տախիլ օլմուշլար տըր։»

Բարիս, 4 փեար.

Տիւն Բարիս գուրպինտէ Արժան-թէօյլ նամ մահէլլտէ չբմէնաքֆէր գոսթարընճա պիր գաղա վուգու պուլուպ 7 քիշի թէլէֆ վէ 20 քիշի տէ մէճրուհ օլմուշ տուր։

Պէլկրատ, 4 փեար.

Բէյլիսի վիւքէլա միւսիւ Իսթիչ,

Պէլգրատտա մուգիմ սալթանաթը սէնիեէ սէֆիրինէ, Սբրպիսթանա թէրք օլընան մէմլէքէթլէրտէ ա-բազի մէսելէսինին թէսվիեէսի հագ-դընտա խօշնուտ օլընաճագ սու-ըէթատէ թէէմինաթ իթա էյլէմիշ տիր։

Սօֆիա, 4 փետր.

Պուլղարիսթան միլլէթ մէճլիսի իչին ինթիխապաթ վուգու պուլ-տու։ Ինթիխապ օլընան մէպուսլա-ըը էքսէրիսի եէնի ատամլար տըր։

Հիւքիւմէթ թարաֆլըսը օլան ֆբրգանըն նուֆուզը ազասընտան պիր չօղու ինթիխապ օլընտը իսէ տէ, եէնի միլլէթ մէճլիսինին ա-գբլանէ պիր մէսլէք իթթիխաղ ի-տէճէկինէ բէք աղ իւմիա վար տըր։

ԱԺԱՆՍ ԸԷՕՑԹԸՐ

Լօնտրա, 5 փետր.

Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսու քիւ-շատ օլընտը։ Գրալիչա հազրէթլէ-րինին իրատ էյլէտիյի նութգտա, Ինկիլթէրրանըն պիլճիւմլէ տէվլէթ-ներլէ մինասէպաթը տօսթանէ իւզ-րէ պուլընտըղը վէ Էւրօբա ասայի-շինին, Պէրլին մուահէտէնամէսի է-սասը իւզէրինէ իպգասը հագգընտա թէէմինաթը միանզամէ մէվճուտ իտուկի, վէ անճագ մէմալիքի տէվ-լէթի Ալիէնին պազը ճիհէթլէրին-տէ մուհարէպէյի զայիլէտէն հա-սըլ օլան գարբըշգլըգլարըն տէֆի զընընտա տահա խայլի թէտապիր իճրասը իգթիզա իտէճէկի, վէ Աֆ-զանիսթան մէսելէսինին հալը հա-զիրը օլ պապաէ էյզահաթ իթասը-նա միսայիա պուլընմասըղը, վէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին, հու-տուրընը թէէմին գարարընտա, վէ Աֆզանիսթան էհալիսի իլէ մի-նասէպաթը հասէնէ թէէսիս ար-զուսինտէ օտուզու պէեան օլըն-մըշ տըր։

Լօնտրա, 4 փետր.

Էֆքեարը ումումիէէ Աֆզանիս-թանա տայիր միխթէլիֆ տիր։ Հին-դիսթան պէօյիւք զապիթանընտան պիր զաթ թարաֆընտան նէչը օ-ըլան պիր բիսալէտէ, Հէրաթ իլէ Պէլթին տախի Հինդիսթանա իլճա-դը լիւզումի իսպաթ օլընմըշ տըր։ Սէրպէսթի թարաֆտարը զաղէթա-լար, մէզքիւր բիսալէյի գրիթիգա, վէ Աֆզանիսթանը քեամիլէն թախ-լիսինի, վէ հաթթա Կանտամագ մուահէտէսիյլէ թայեին օլընան հուտուտըն թէրքինի թալեպ իթ-մէքտէ տիր։ Սէրպէսթի թարաֆ-տարընը ագա իթթիքլէրի էքսէր ճէվիրէթլէրտէ, հուտուտը մէզ-քիւրէնին ինկիլթէրրա միլլէթինէ մուճիպը ար օլտուղու սէօյլէնմէք-տէ տիր։

Հիւքիւմէթ, մուխասսէսաթը լաղըմէյի թասսիգ իթթիրտիքտէն սոնրա, բարլամէնթօեը, ապրիլ այընտա տաղընբաբ Աֆղանիսթան-տա իթթիխաղ օլընաճագ բօլ թի-գա հագգընտա գարար վիրմէք իւզրէ եէնի ինթիխապլար իճրասը զըմնընտա էհալիսէ միւրաճաաթ իտէճէյի շայի օլմուշ տուր։

Լօնտրա, 4 փետր.

Թէէմին իյլէտիքլէրինէ կէօրէ, մուխալիֆ ֆբրգա, պաշլըճա Հին-դիսթան հիւքիւմէթինին, Աֆղա-նիսթան իլէ ճէրբէեան իտէն մինա-սէպաթընտա իթթիխաղ իթմիշ օ-տուղու բօլթիգաեը թահրը միւ-պահասաեա ալաճագ տըր։ Իլք կիւնլէրտէ Եունան մէսէլէսի հագ-գընտա պիր սիւալ վուգու պուլ-ճագ տըր։ Պունընա պէրապէր, մուխալիֆ ֆբրգանըն հիւքիւմէթ գարշը վուգու պուլճագ իթիրա-զաթը պաշլըճա տախիլի իսլահաթ-լար հագգընտա օլաճագ տըր։

Պիր Քալկիւթա թէլէկրաֆնամէ-սի, ժէնէրալ Բօպէրթսը, Գօհիս-թուն, Վարտաք վէ շըմալի Աֆղա-նիսթանըն սայիր աշիրէթլէրի բուէսասընա պիրեր տավէթնա-մէ կէօնտէրէրէք, պաշլըճա սէր-տարլարը, սայիր սէրտարլարըն միւզաքէրաթընա իշթիրաք իթմէք իւզրէ Քեապուլա կէօնտէրմէէրինի իխթար իյլէտիկինի, վէ բուէսսայի մէրգումէնին մէզքիւր տավէթէ ճէվապ վիրմէյի ըստ իթտիքլէ-րինի պիլտիրիեօր։

Սթէնտըրա վէ Մօրնինկ Բօսթ զաղէթալարընըն էֆքեարընճա, Ֆրանսա իլէ Բուսիա միանընտա իթթիֆաք վուգու պուլմասը միմ-քին իսիշ։

Ս. Բէթրսպուրգ, 4 փետր.

Մարտ 2-տէ իմբէրաթօրըն ճիւ-լուսը եէմմը սէնէվիսի զիյնէթինի իճրա իյլէմէք իչին հազրըլըգ կէօ-րիւլիւեօր։

Տիւն Սօֆիասան հարէքէթ ի-տէն Պուլղարիսթան բրէնսի կէլէ-միշ, վէ լաքին մատմուազէլ տը Սի-մէօնիս սալա կէօրմիշ տէյլ ի-տի։ Իմտի խըրսըզ ֆէնէրինին ըշը-ղըլա, ժանընն սիմասընը կէօրսիւ-կիւնտէ, թէճաճճիւպ իյմա իսէր պիր հարէքէթ իճրասընտա պու-լունմագտան քէնտիյի թութամա-տը։

Պօտրիլ պու թէճաճճիւպ ալէա-մէթինի կէօրսիւ։ Օ տախի սալթ պիր տէֆա, վէ եալընըզ պիր գաշ տադրգա զարֆընտա Զինկեանէ գըզընա թէսատուֆ իթմիշ իսի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ քէնտիսի տա-խի օլ պապաէ իզհարը թէճաճճիւպ իյլէտի, վէ պարօնա տօղրու տէօ-նիւպ, եավաշ սէտա իլէ։

—Խիւ՛տա ալիմ, սէտի, շու կիւզէլ գըզ, ֆէվգէլատէ սուրէթ-տէ չըգան ադշամքի Զինկեանէ գըզընա, եանի տօն Կիւզմանըն գըզգարընտաշընա եախօտ ամուճա գըզընա պէնզէօր։ Ցօղրուսու, ի-քի տամլա սու, պիրի պիրլէրինէ պու տէրէճէ միւշապիհ օլամագ-լար։

—Եանըլըեօրսուն, միւլազիմ, պէն ասլա պիր միւշապէհ կէօր-մէեօրում, սիղտէ պէնիմկի հէ-մէֆքեար տէյլիմսինիզ, տօն Կիւզման, տէեու մուգապէլէ իթ-տի Լիւք շէտիտէն։

—Էվվէթ, քեամիլէն սիգին իլէ հէմէֆքեարըմ, հաթթա պէնճէ կիւնտիւզ իլէ կիճէ տահա զիեատէ պիրի պիրլէրինէ պէնզէրլէր, նէ թէքիմ պունլար։

Պօտրիլ, պիր պարօնա պիր տէ Մօրալէոէ պագտը, վէ սօնրա պա-շլընը գաշբեարագ, զայէթ եավաշ սէտա իյէ,

—Պէն իչի անլաեօրում եա, լա-քին էկէր հազրգաթըն մատտէ պու իսէ, տօղրուսու բէք զարիպ շէյ տիր, տէտի։

Լիւք, միւլազիմին սէօզլէրինի իշիտէմէտի, անճագ տուտագլա-ըընն դըմբրտանմասընտան վէ սի-մասընն հէյլեթինտէն, ֆիլբինի անլաեարագ, քէնտի քէնտինէ,

—Պու ատէմ հէր շէյի բէք չա-բուգ անլատըղը իչին, իշիմէ կէլ-մեէճէք տիր, տէտի։

Պարէատէքի պիր գաշ չիֆթ լա-գբրտըլար, զաեէթ սիւրաթլէ վու-գու պուլմուշ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, Պօտրիլ, պա-րօնուն էվամիրինի իճրատէ հազբը-լանարագ, գարեօլանըն եանընա եագլաշը, վէ ժանը չարշաֆ վէ եօրկանլարը իշինտէ սարբզ, քէն-տիսինէ եարտըմ իթմէք իւզրէ պու-լունան Մօրալէոէ տախի,

—Պու գըզ բէք հաֆիֆ օլտու-ղունտան, հիչ պիր քիմսէնին մուա-վենէթինէ միւհթաճ օլմադըղընը, եալընըզճա պիր խայլի մէտաֆէնէ գատտար քէնտիսինի կէօթիւրէպի-լիրիմ, տէտի։

Մօրալէս իսէ, պու խուսուսատ խըրար իթմէտի։

Պու արալըգ Պօտրիլ, մատմուա-զէլ տը Սիմէօնիւն էօլիւ հալինտէ պուլունան վիճուտինի քէնտի զա-յիֆ վէ սինիրլի գօլլարը իլէ դալ-տըրմագտա, վէ զէվալը գրզճը-զաղընն կիւզէլպաշը, օլ հարամինին քէմիքլի կէօքսինէ տաեանմագ-տա, վէ Մօրալէս բէնչիրէեէ տօղ-րու բիւճաթ իթմէքտէ, վէ Լիւք, գըզը գաչբրանա ըշրգ կէօսթեր-մէքտէ, վէ ֆիթուհաթ սէվինճի, մասքէսինին արալըգլարընտա բար-լաեան կէօզլէրի իչինտէ միւշահէ-տէ իտիրմէքտէ օլուպ, պիր գաչ տագրգա տահա կէչտէ, ճինաեէթ քեամիլէն իճրա օլունաճագ, տէ-բունի օտա պօշ գալաճագ, վէ իւշ նէֆէր հայատուտլար շիքեարլարընը ալըպ, գարանլըգտա զայպ օլա-ճագլար իքէն, պիրտէն պիրէ մէն-զարէ տիր թէպտիլ օլտու։ Շէօյլէ քի նակեահ պիր գաբու աչըլարագ, խըրսըզ ֆէնէրինին տօնուգ այտին-լըը եէրինէ, բարլագ պիր ըշրգ գայիմ օլտու, վէ Քէրժան տիթ-րէեէրէք, էլինի, գըլըճընըն սա-բը իւզէրինէ կէօթիւրէրէք արգա-սընա տէօնտիւ։

Պու թէպէտտիւլէ սէպէպ շու ի-տի քի, տիւշէս տը Սիմէօզ, էլին-տէ պիի լամպա թութուպ, եիւ-զինիւն ըէնկի տախի սօլմուշ վէ սաչլարը տարմատաղընը օլմուշ օլ-տուղու հալտէ, գըզընը գաբու-սու էշկինտէ զահիր օլմուշ, վէ նազարը տիգգաթընը տէրունի օ-տաեա աթթի էյլէմիշ իտի, ֆագաթ տէ ագտինէ բուխասաթ վիրմէկինի պիլտիրիեօր։

Միւզաքէրաթամէմուր օլան Պիր-մանիա մուրախասալարը Հինդիս-թան վալիսի թարաֆընտան ըէտտա օլընան մուահէտէ սուրէխինի արդ իթթիքլէրի վագթ, մէրգուման մէմուրլարա թէքլիֆ օլընան թա-տիլաթը դատալ իտիեօրլար։

Պիրմանիա հիւքիւմէթի թարա-ֆընտան Բանկսօնա եէնի պիր մէ-մուր կէլմիշ Քալկիւթաեա կիթմէք իչին բուխասաթ թալեպ էյլէտի։

Թայմս զաղէթասը պու սապահ-քի նիւսխէսինտէ պու կիւն վուգու պուլաճագ օլան բարլամէնթընըն գիւշատը հագգընտա պիր պէնտը մախսուս նէչը իտիեօր։ Մէզքիւր զաղէթանըն էֆքեարընճա, հիւ-քիւմէթին, Աֆղանիսթանտա իթ-թիխաղ իտէճէյի բօլթիգա, հէ-նուզ մուալլագտա օլան միւզաքէ-բաթա թապի պուլընտըղընտան, բարլամէնթընըն գիւշատինտէ գրա-լիչա թարաֆընտան իրատ օլընա-ճագ նութգտա մէզքիւր բօլթիգա հագգընտա աչբգտան աչբպա մա-լիւմաթ վիրիլմէեէճէք իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը Հայաստա-նի սովելոց թշուառ վիճակը նկա-րագրող գիր մ՝ ուղղելով էջմիած-նոյ Վեհ. Կաթողիկոսին և՝ այս առ-թիւ հանգանակիչ ցանձնաժողով մը կազմուած լինելը ծանուցանե-լով, խնդրեր է Ս Կաթողիկոսէն որ ինքն ևս Ռուսաստանի ազգայնոց մէջ հանգանակութիւն մը ընելու համար անօրէնութիւն մ՝ ընել բա-րեհաճի Լյօգուա և ի միութարու-թիւն Վանայ, Ալաշկերտի եւ Պա-յազիտի սովելոց։ (Լրաբեր)

* * *

Երկուշաբթի եկեղեցական Հիւան-դանոցէն Պատրիարքարան կանչ-ուելով Կորիւն վարդապետ յատենի Կրօնական ժողովոյ, վարդապետա-կան կարգէն ու կերպարանքէն լու-ծուեր և իբրեւ սոսկ աշխարհա-կան արձակուեր է։

—Կսեմք, թէ այս շաբթու Մշոյ ժողովրդեան կողմանէ հանրագիր մը հասեր է Պատրիարքարան, որով Մշոյ վանահայր Մամբրէ եպիսկո-պոսն առաւել քան զէնկիթիմուր կործանիչ ու կեղեքիչ ցուցնելով թախանձանօք և սպառնալեօք խնդրեր են Մշոյ վանքը չդարձու-նել դնա։ Սակայն, Մամբրէ եպիս-կոպոս թերևս այժմ Մշոյ վանքն հասած է։ Եթէ ստոյգ է ժողովրդ-եան միւսև այս ատիճան դայրոյթն կկատիսածիմք թէ քիչ օրէն ծանր լուրեր պիտի դան Մշոյ կողմերէն։

—Քանի մը շաբաթէն յետոյ, մեծ ու փառաւոր պարահանդէս մ՝ալ պիտի տրուի ինպասա Իս-կիւտարի Ազգանուէր—Հայուհեաց ընկերութեան և միանգամայն ի նպաստ սովելոց Վանայ և այլ կող-մանց, ընդ ամենաբարձր հովանա-ւորութեամբ Օգոստափառ և ա-ռատագութ Սուլթանին։ Ցիշեալ ընկերութեան կողմանէ երեք տիկ-նայք անցեալ շաբթու զինուորա-կան գործոց նախարար Վսեմափայլ Ղազի Օսման փաշայի ապարանքն երթալով՝ Նորին վսեմութեան միջ-նորդութիւնը խնդրեր են Օգոստա-փառ Սուլթանին հովանաւորու-թիւնը ստանալու համար, և ընդ-ունուելով իրենց խնդիրը՝ Օսման փաշա ստացեր է Օգոստ. Սուլ-թանին բարձր հաւանութիւնը։ Այժմ՝ մասնախումբ մը կազմուելու վրայ է, և կը լսեմք թէ Վսեմա-փայլ Օսման փաշա զիջանելով իրեն եղած թախանձանաց՝ կընդունի նախագահել մասնախմբին։ Ուրախ եմք այս յաջողութեան ու պատ-րաստութեան վրայ, և մեծ մեծ արդիւնք կակնկալեմք։

—Բ. Դինէն յատկապէս գրբով մը ծանուցաւ մեր Պատրիարքարանի, թէ կառավարութիւնը հրաման ղր-կեց Խնուսի և Բաբերդի իշխանու-թեանց շուտով 13 հազար Պոլսոյ գրիւ արմատիք հասցունել Վանայ և Պայազիտի սովելոց համար, և կարողութիւն ունեցողներուն դը-բամով, իսկ չքաւորաց ձրի բաշխել։ Ասկէց զատ հրամայուեր է որ պա-տերազմին ժամանակ զօրաց արմտիք և ուրիշ պիտոյք տուողներուն առ-նելիքը իրենց տրոց հաշիւէն զեղ-չուի, և աղքատ ժողովրդեան տուրքն ալ մասն առ մասն ընդու-նուի։ Այս ծանօթութեանց վրայ, Ս. Պատրիարք Հայրը փութացաւ հեռագրել Դերջան և այլ տեղեր, որ բարեմաղթութիւններ ընեն Օ-գոստ. Սուլթանին համար։

Փ...Ն

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(65)

—

—Սիզ պու ճիհէթլէ միսթէրիհ օլունուզ, կէնճ դըզ ասլա ուեան-մաեաճագ տըր, տէեու ճէվապ վիր-տի Լիւք թէպէսիւմ իտէրէք։

—Մէմուլ իտի՞ըմիսինիզ։

—Եալընըզ մէմուլ իթմէք տէյլ, շիւպհէ իթմէմէք իչին տէլիլլէրիմ պիլէ վար տըր։

—Անլատըմ, անլատըմ, տէտի Պօտրիլ, սիզ, էվվէլինտէն լաղըմ կէլէն թէապիրլէրի իթթիխաղ էյլէ-միշսինիզ։

Պարօն, պու սէօզիւ թասսիգ ի-տէր թարղտա պիր հարէքէթտէ պուլունտուղման սօնրա, շու վէճճ իլէ տէվամ իթտի։

—Պատէհու նէրահիմէնի եավաշ եավաշ աշաղը ինտիրմէքլիքտէ սա-լա կիւճլիւք եօղ տուր։ Պէն պու իշի տէրիւհտէ իտէրիմ, վէ նէ եա-բաճաղընընը պիլտիկինիզ հարտէ, իշէ պաշլամանընը պէեան էյլէրիմ։

Պունուն իւզէրինէ պարօն, թէք-բար ֆէնէրինին աղզընը աշարագ, միգտարի քիֆաեէ այտընըզ հա-սըլ իթտի, վէ սօնրա իւշ նէֆէր հարամիլէր, օլ անէ տէկին հիշպիր էճնէպի էրքէյին աեագ պասմիշ օլմատըղը պագիրէ օտաեա տախիլ օլտուլար։

Մօրալէս, քէնտի գըզգարընտա-շըյլա ծանընն եէքտիկէրինէ ֆէվ-գէլատէ միշապէհէթլէրինի իշիթ-միշ, վէ լաքին մատմուազէլ տը Սի-մէօնիս ասլա կէօրմիշ տէյլ ի-տի։ Իմտի խըրսըզ ֆէնէրինին ըշը-ղըլա, ժանընն սիմասընը կէօրսիւ-կիւնտէ, թէճաճճիւպ իյմա իսէր պիր հարէքէթ իճրասընտա պու-լունմագտան քէնտիյի թութամա-տը։

Պօտրիլ պու թէճաճճիւպ ալէա-մէթինի կէօրսիւ։ Օ տախի սալթ պիր տէֆա, վէ եալընըզ պիր գաշ տադրգա զարֆընտա Զինկեանէ գըզընա թէսատուֆ իթմիշ իսի իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ քէնտիսի տա-խի օլ պապաէ իզհարը թէճաճճիւպ էյլէտի, վէ պարօնա տօղրու տէօ-նիւպ, եավաշ սէտա իլէ,

—Խիւ՛տա ալիմ, սէտի, շու կիւզէլ գըզ, ֆէվգէլատէ սուրէթ-տէ չըգան ադշամքի Զինկեանէ գըզընա, եանի տօն Կիւզմանըն գըզգարընտաշընա եախօտ ամուճա գըզընա պէնզէօր։ Ցօղրուսու, ի-քի տամլա սու, պիրի պիրլէրինէ պու տէրէճէ միւշապիհ օլամագ-լար։

—Եանըլըեօրսուն, միւլազիմ, պէն ասլա պիր միւշապէհ կէօր-մէեօրում, սիղտէ պէնիմկի հէ-մէֆքեար տէյլիմսինիզ, տօն Կիւզման, տէեու մուգապէլէ իթ-տի Լիւք շէտիտէն։

—Էվվէթ, քեամիլէն սիգին իլէ հէմէֆքեարըմ, հաթթա պէնճէ կիւնտիւզ իլէ կիճէ տահա զիեատէ պիրի պիրլէրինէ պէնզէրլէր, նէ թէքիմ պունլար։

Պօտրիլ, պիր պարօնա պիր տէ Մօրալէոէ պագտը, վէ սօնրա պա-շլընը գաշբեարագ, զայէթ եավաշ սէտա իյէ,

—Պէն իշի անլաեօրում եա, լա-քին էկէր հազրգաթըն մատտէ պու իսէ, տօղրուսու բէք զարիպ շէյ տիր, տէտի։

Լիւք, միւլազիմին սէօզլէրինի իշիտէմէտի, անճագ տուտագլա-ըընն դըմբրտանմասընտան վէ սի-մասընն հէյլեթինտէն, ֆիլբինի անլաեարագ, քէնտի քէնտինէ,

—Պու ատէմ հէր շէյի բէք չա-բուգ անլատըղը իչին, իշիմէ կէլ-մեէճէք տիր, տէտի։

Պարէատէքի պիր գաշ չիֆթ լա-գբրտըլար, զաեէթ սիւրաթլէ վու-գու պուլմուշ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, Պօտրիլ, պա-րօնուն էվամիրինի իճրատէ հազբը-լանարագ, գարեօլանըն եանընա եագլաշը, վէ ժանը չարշաֆ վէ եօրկանլարը իշինտէ սարբզ, քէն-տիսինէ եարտըմ իթմէք իւզրէ պու-լունան Մօրալէոէ տախի,

—Պու գըզ բէք հաֆիֆ օլտու-ղունտան, հիչ պիր քիմսէնին մուա-վենէթինէ միւհթաճ օլմադըղընը, եալընըզճա պիր խայլի մէտաֆէնէ գատտար քէնտիսինի կէօթիւրէպի-լիրիմ, տէտի։

Մօրալէս իսէ, պու խուսուսատ խըրար իթմէտի։

Պու արալըգ Պօտրիլ, մատմուա-զէլ տը Սիմէօնիւն էօլիւ հալինտէ պուլունան վիճուտինի քէնտի զա-յիֆ վէ սինիրլի գօլլարը իլէ դալ-տըրմագտա, վէ զէվալը գրզճը-զաղընն կիւզէլպաշը, օլ հարամինին քէմիքլի կէօքսինէ տաեանմագ-տա, վէ Մօրալէս բէնչիրէեէ տօղ-րու բիւճաթ իթմէքտէ, վէ Լիւք, գըզը գաչբրանա ըշրգ կէօսթեր-մէքտէ, վէ ֆիթուհաթ սէվինճի, մասքէսինին արալըգլարընտա բար-լաեան կէօզլէրի իչինտէ միւշահէ-տէ իտիրմէքտէ օլուպ, պիր գաչ տագրգա տահա կէչտէ, ճինաեէթ քեամիլէն իճրա օլունաճագ, տէ-բունի օտա պօշ գալաճագ, վէ իւշ նէֆէր հայատուտլար շիքեարլարընը ալըպ, գարանլըգտա զայպ օլա-ճագլար իքէն, պիրտէն պիրէ մէն-զարէ տիր թէպտիլ օլտու։ Շէօյլէ քի նակեահ պիր գաբու աչըլարագ, խըրսըզ ֆէնէրինին տօնուգ այտին-լըը եէրինէ, բարլագ պիր ըշրգ գայիմ օլտու, վէ Քէրժան տիթ-րէեէրէք, էլինի, գըլըճընըն սա-բը իւզէրինէ կէօթիւրէրէք արգա-սընա տէօնտիւ։

Պու թէպէտտիւլէ սէպէպ շու ի-տի քի, տիւշէս տը Սիմէօզ, էլին-տէ պիի լամպա թութուպ, եիւ-զինիւն ըէնկի տախի սօլմուշ վէ սաչլարը տարմատաղընը օլմուշ օլ-տուղու հալտէ, գըզընը գաբու-սու էշկինտէ զահիր օլմուշ, վէ նազարը տիգգաթընը տէրունի օ-տաեա աթթի էյլէմիշ իտի, ֆագաթ հէնուզ կէօզլէրինէ ինանամաեըպ, լաեըգբյա ուեանըպ ուեանմամըշ, վէ օլ տէհշէթլի բիւեանընն հալէա պիթիպ պիթմէմիշ օլտուղունու քէնտի քէնտինէ սիւալ իթմէքտէ իտի։

Անճագ սէֆիլ վալիտէնին իշպու միւթէբէտտիւտ հալի, պիր շիմշէք գատար իմթիտատ իտիպ, մատամ տը Սիմէօզ, գարշըսընա չբգան օլ ֆեվգէլատէ մէնզարէնին սահիհ օլ-տուղունու, վէ ույդուսունտա կէօր-տիւկիւ տէհշէթլի բիւեարընն վի-ճուտ պուլտուղունու, վէ հաթթա հազրգաթը հալ, էն զիեատէ տէհ-շէթնիւմա օլան կէօրիւնիւշլէրի պի-լէ թէճավուզ էյլէտիկինի անլատը, չիւնքի մէզպուրէ վալիտէ ,քէնտի-նին պիր թանէճիք գըզընընն պա-եըմըշ, վէ պէյքի տէ էօմիւշ օլա-բագ, պիր հայատուտուն գօլթու-զունտա գաչբրբլտըղընը, վէ պիր նէվ եիւզիւ մասքէլի շէյթանընն, իչպու մէքրուհ մէնզարէեէ նէզա-ըէթ իթտիկինի կէօրմէքտէ իտի։

Իշթէ պէօյլէ պիր մէնզարէ գար-շըսընտա, տիւշէս տը Սիմէօզիւն թէհամմիւլիւ գարմաեարագ, եավ-ըուլարընընն բարէ բարշէ իտիլտիկի-նի կէօրիւպ տէ, աճը աճը ֆիղան ու ֆէրեատլէր իթմէկէ պաշլաեան տի-շի արսլանլար միսիլլիւ,

—Եա՛ըրտըմա, եա՛ըրտըմա, գը-զըմը էօլտուրիւեօրլար, տէեու պաղըրտը։

Մուախխարէն վէ թապիսթիլլէ

ԻԼԱՆԱԹ

Էմլաքը հիւմաեունտան Թօքհանէտէ ագլամ տայիրէսի թահթընտա վագը 373 նիւմէրօլու տիւքքեանը, իւչ լիրա վէ իւչ չարեէք իճարէյի չէհրիեէ իլէ իսթիճարէ թալիպ պուլունտուղունտան, տահա զիեատէյէ թուքապիէճէքլէրին, իչպու քեանունը սանկի բսմինին եիկիրմի ալթընճը ճումաա իրթէսի կիւնիւնէ գատար խազինէ յի խասսա իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի։ Մ.

Տօնէլ օղլու Յակոբին Եօզղատը Կարապետ մահքիւմի պիհ տէյնի պուլունան վէ տայինի մէրգումին խազինէյի ճէլիլէյի մալիէեէ օլան տիւեունընա մուգապիլ գարշըլըգ կէօսթէրիլէն մէպալիղին իսթիճասը գրմընտա մէրգում Յակոբին, Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ Պրուսա սանճաղընտա Ագանօս գազասընտա Թուեուգ նամ մահէլլէ վագը գօրում մատէնի օճաղը իլէ մէվճուտ մէճհուզ պուլունան գօրում թաշը մահէլլինճէ պիլ միւզայիտէ ֆիրուխթ իթտիրիլէճէյի մուգարրէր պուլունմուշ օլմասընտան վէ մէտեուն Տօնէլ օղլունուն մահէլլի իգամէթի մէճհուլ օլմասընտան նաշի, իճրա նիզամնամէսինին 29ընճը մատտէսի. նին մանթուքը ալէյհի օլան ուսուլը մուհաքէմէյի հուգուդիէնին 26ընճը մատտէսինին ֆրգրայի ա. խիրէսի իլէ մէգքիւր իճրա նիզամնամէսինին 51 վէ 52ինճի մատտէլէրի հիւքմինճէ, մէտեունը մէրգում, թարիխը իլանտան ինթիպարէն իւչ մահ զարֆընտա իսպաթը վիճուտ ինթմէտկի սուրէթտէ, թէտիյէյի տէյնատէն իմթինա ինթիշատտ օլընճաճաղը միւգթէգայի նիզամընտան կէօրիւնմէսինէ պինաէն, մէտեուն Տօնէլ օղլու Յակոբուն, միւտտէթը նիզամիսի զարֆընտա կէլլիպ իսպաթը վիճուտ իտէրէք պու պապտէ օլան ինթիրազընը պէեան իյէմիշ օլմասընը հալտէ, մէ հուզը մէգքիւրուն ալէլ ուսուլ մահէլլինճէ պիլ միւզայիտէ ֆիրուխթ վէ տէյնը մահքիւմպիհի մէգքիւր թէսվիեէ ինթիրիլէճէյի Տէրիսաատէթ մէրքէզի ինճրա տայիրէսինտէն իլան օլընը։

23 քեանունի սանի սէնէ 95

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՎԱԲՕՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Համպուրկտան Սթանպօլա վէ Օտէսսաեա տօղրուտան տօղրուեա վաբօր իշլէթիրէն միւսիւ Բօպէրթ Մ. Սլօմանընն վաբօր գումբանեասընէն իլանը տը։

1880 սէնէսի մարտ այը պիրինճի կիւնիւնտէն ինթիպարէն, հէր այըն իլք հաֆթասընտա, Իսթանպօլա վէ Օտէսսաեա կիթմէք իւզրէ Համպուրկտան պիր վաբօր հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու վէ էշեա ֆիեաթը հագգընտա քէսպի մալիւմատ ինթմէք իչին, Գալաթատա Գարանթինա սօգաղընտա 9 նիւմէրօլու մաղազատա գումբաեանընն աճէնթի միւսիւ Հէրման Հէլպինկէ (HERM. HELBING) միւրաճաաթ օլընմասը։

ՄԱՆՏՈՒՍ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

Պէյօղլուտա Պօն Մարշէ գուրպինտէ Լէնրաս Լաթին նամ չրգմազ սօգաղընտա 3 նիւմէրօլու մէգքիւր մաթպաատա Թիւճարլաա վէ տէվայիրի ըսմիէեէ մախսուս հէր նէվի էվրագ վէ էրմէնի հրուֆթը յլա, էօլիւ պիլէթլէրի պասըլըր պիր սաաթ զարֆընտա վէ էհվէն ֆիեաթլա։

PHOSPHATE
DE FER DE LERAS
PHARMACIEN

Բարիստէ իլմ տօքթօրասը ախզ ինթմիշ օլան էճզաճը Լրասըն Ֆոսֆաթ տը Ֆէրի։

Գան իչինտէ մութլագ չէլիք պուլունուր։ Գանըն իչինտէ չէլիք գալմատըղընտա, ինանա գուվվէթտէն տիւշէր, իշթահը գաբանըր, եիւզիւնտէ ըէնք գալմազ, վէ գան տա քէնտի թապիի ալ ըէնկինի զայէ իտէր։

Գանա գուվվէթ վիրմէք իչին խթիմալ օլունան չէլիքլի հապ, թօզ վէ տըրաժէլէրին շու պիւյիւք մահզուրը վար տըր քի, պունլարտա պուլունան չէլիք էրիմէմիշ տիր, վէ պինաէն ալէյհ, զաթէն խասթա օլան միտե չէլիյի էրիթմէյէ մէճպուր օլուպ, տահա զիեատէ եօրուլուր։

Լրբասրն Ֆոսֆաթ տը Ֆէրինտէ պու մահզուր եօգ տուր, մէգքիւր Ֆոսֆաթ տը Ֆէր, պէրրահ, գօգուսուզ, վէ սու լէզէթինտէ պիր շուրուպ օլուպ, իչինտէ չէլիքտէն մաստա, քէմիեէ հաեաթ վիրէն ֆոսֆաթ վար տըր, իչպու շուրուպ զայիֆ վէ ըէնկի սօկուն վէ զայիֆ գանը ատտիարա ըէք ֆայիտէլի օլուղու կիպի, գատըն վէ գըզլարըն միտե խասթալըգլարըն տախի տէֆ իտէր, վէ գատընլարը ատէթինի նիզամընտա տէվամ իթտիրիր վէ գատընլարա մախսուս օլան Լէօգորէ վէ եախսոտ Ֆլէօր Պլանշ նամ իլէթի իզալէ իտէր։

SIROP DE RAIFORT IODÉ DE GRIMAULT ET CE.

Բարիստէ մուգիմ էճզաճը Կրիմոլ վէ գումբանեասընն Սիրօ տը Ըէֆօր Իոտէ նամ շուրուպու.

Եիկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուգլարա մախսուս խասթալըգլար իչին, Մօրինա Պալըգ Եաղը, վէ սքօրպիթի տէֆ իտէր շուրուպ եէրինէ, իչպու շուրուպ վիրիլիպ, ըէք չօգ մուհասսէնաթը կէօրիւլմիւշ տիւր։

Պողազտա չրգան ուրլարըն թրգանմասընա, վէ իֆիւնէթլէնմէսինէ, վէ խըրթլաղընն, վէ տէրի, վէ պաշ վէ եիւզիւն տիշարը վիրմէսինէ գարշը, աէա պիր իլաճ օլաուղու կիպի, իչտահը տա աչար, սինիրէ գուվվէթ վիրիր, ըէնքսիզլիյի, վէ վիճուտ կէվշէքլիյինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարա քէնտի թապիի գուվվէթ վէ շէնմէշրէպլիկինի վիրիր։

Պու մուալիճէ, մէմէտէքի չօճուգլարընն վիճուտինտէ հուսուլէ կէլիպ, վէ «Գրութ տը լէ» թէսմիեէ օլունան իլէթ իչին շիֆալը տը։ Վէ գանը տախի թէմիզլէյիճի տիր։

Սաթըլը պիւյիւք էճզախանէլէրտէ։

Զինկեանէ Գըզընը օն իքինճի ճիւզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թաղըմ կէրէք մանթպատմըշտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիր քիթապը օգուեանլարընն քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ իտէրէք մէճհուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւզել բօման օգումադ արզու իտէնլէրին, իշթիրասընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

Տէրս վիրմէքտէ թէճբիւպէսի օլուպ վէ եէտինտէ պիր չօգ շէհատէթնամէսի պուլունան պիր Ֆրանսըզ փափասը, միւթէպէր պիր խանէտէ տէրս վիրմէք, վէ եախսոտ խանէյի մէգքիւրուն փափասը օլմադ արզու իթմէքտէ օլտուլունտան, իգթիդասը օլանըն մանթպաամըզա միւրաճաաթ լյլէմէսի։

LA CENTRALE,
ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ
ԼԱ ԳԷՆ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ
Լ'ԻՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէգքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրիթա գումբանեալարը, մուայեէն ֆիեաթլա աթէչէ գարշը սիկուրթա իտէրլէր։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Բիշլիէօ սոգաղընտա 108 նիւմէրօտա սը։

Մէգքիւր իւչ գումբանեալարրն, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանընն պաշ աճէնթասը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՅՕՐԹԻՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ սը։

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ, վէ էպնիէէրինի սիկուրիթաեա վաղ ինթմէք իսթէեէնլէրին, Գարաքէօյ քէօրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնցախանէեէ, վէ Գալաթատա Էսքի պօրսա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիեէ, վէ Գօնթուար Մարիթիմ, Մէլիւդին, Բրէվօխան, վէ Սէքիւրիթէ նաման տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրիթա գումբանեալարը շիրքէթինին թէլէալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ լյլէմէլերի։

ՏՕԳԹՕՐ
ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմաիլէյհ, սապըգը վէճհ իւզրէ, եալքընըզ ֆրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումումի ալէպթը թէնասլիեէեէ (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ), վէ իտրար եօլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օլանլարըն էմրի թէտավիլէրի իչին, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն ճնա գատար, Պաղչէ գաբուսընտա Համիտիյէ թիւրպէսի սըրասընտա վագը 32 նիւմէրօլու Սինաբեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինտէ, վէ բազար կիւնէրի տախի, Պէյօղլունտա Սագըզ աղաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէյֆսիզլէրիգապուլ էթմէքտէ տիր։

ՅԻՇԱՏԱԿԲ
ՍԻՊԵՐԻԱԿԱՆԻ ՄԸ

Սոյն գիրքը որ Մամուրեան էֆէնտիի մէկ նոր թարգմանութիւնն է, Իզմիրէն հասած ըլլալով, կը ծախուի Եէնի ճամի, Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը։ Գին 2 ֆրանք։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹՍ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES
ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՈՆԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իշ պու գումբանեալարտան Գոնդրոար Մարէնիյ օլունուպ, սէրմաեէսի էրէ դէնճ ֆրանգ — 1857 տէ իհտաս
Մէլէրէն օլունուպ, սէրմաեէսի էրէ դէնճ ֆրանգ — 1857 տէ իհտաս
Բրէվէօրան օլունուպ, սէրմաեէսի էրէ դէնճ ֆրանգ — 1869 տա իհտաս
Սէրէրէն օլունուպ, սէրմաեէսի պէր պուրէ դէնճ ֆրանգ տը։ — 1836 տա իհտաս

Պալէատէ իշար օլունան տէնիզ սիկուրիթասը գումբանեալարը, պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ ադէլէրինին ճէսամէթի հասէպիլէ, դաեէթ ֆայիտէլի շարթլարա սիկուրթա իտիպ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլ էթմէ իտէպիլիրլէր։

ԽԻԼԱՍԱ

Յունուար 1-ի դրութեամբ

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266	ֆրանգ
1877 » » » »	371,547	»
1878 » » » »	347,256	»
Եէքիւնի քեար	1,403,169	»

1878 դեկտեմբեր 31 դէ օլան ընեդնարը

Սէրմաեէ	8,500,000	ֆրանգ
Քեարտան ալըգօնմուշ իհթիեաթ ադճէսի	1,763,566	»
Թէհլիքէեէ գարշըլըգ հըճգ օլունմուշ ադճէ	1,823,314	»
Եէքիւն	12,086,880	»

Իսթանպօլ ադէնթօսու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնցիախանէ, Գարա քէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տը։
Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

ՍԱՐՐԱՓԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լոնտրա 4 Փետրվ.

Ինկիլիզ գոնսոլիտի	98-3/16
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	10-9/16
» » գաբանտը	10-5/8
1865 Իսթիգրազը	13-
1869 »	12-3/4
1871 »	68-1/4
1872 (Պոն տիւ Թրէզոր)	19-
1873 »	11-3/8
1877 »	78-5/8
Օսմանլը Պանգասը	11-1/2
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	87-1/2
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէշմիշ	57-7/8
» իսթիեազը (շըմէնտը.)	86-1/2
Խըտիվիեէ	
Տարիա սանիեէ	69-3/4
Մըսրըն Բոչիլտ իսթիգրազը	37-
1877 Մաճարիսթան էսհամը	87-5/8
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	

Բարիս, 4 Փետրվ.

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 3%	82-35
» » 5%	116-52½
» » 3% Ա.	
մորթիսանը	83-77½
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	10-60
» » գաբանտը	10-75
1865 Իսթիգրազը	63-
1869 »	64-
1873 »	55-
Ռումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	40-25
Օսմանլը Պանգասը	541-25
Գրէտի Լիոնէ	910-
Իթալիա ֆոնտոսու	81-65
Ռուս ֆոնտոսու 5% (1877	92-3/4
Մըսրը իսթիգ. պիրլէշմիշ	291-25
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	16-
Գամպիո Լոնտրա իւզէրինէ	25-16

Բարիս (Պուլվար) 4 Փետրվ

Ֆրանսըզ ֆոնտոսու 5%	116-51
Էսհամը Ումումիէ	10-70

Վիէննա, 4 Փետրվ.

Ա.ճիս	
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	117-05
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	18-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. յունվ. 24 ագշմ. գր.	11-19
» » յունվ. 25 սպհ. աչ.	11-14
» » էն եիւքսէք	11-16
» » էն աչաղը	11-14
» » Սաաթ 5 տէ	11-16
1865 Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	-
1865 » » 6% ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	-
1872 » (Պոն տիւ Թրէզոր	-
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	-
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	33-1/4
Ըէբոր էրբ-	17-1/2
Հէվալէսիզ էրբ-	15-
Ագչէ ֆայիզի %	09-

ԱԳՕՍԻՕՆԱԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	-
Սօսիէթէ ժէն 6%	-
Իսթանպօլ Պանգասը	-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5%	-
Լավրիօմ (մատէն)	-

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-11
Ֆրանսըզ ալթունու	87-30
Բօլ	99-09
Գրիմից ալթունու	51-10
Պէեազ մէճիտիյէ	107-17
Մէթալիք	119-30
Պէշլիք	119-20
Պագըր	420-
Գարպօն գայիմէսի գաբիք	8-66

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	777-20
Էն աչաղը	777-20
Սաաթ 5 տէ	775-